

Brüssel, 18. veebruar 2026
(OR. en, es, fr)

Institutsioonidevaheline
dokument:
2025/0132(COD)

6177/1/26
REV 1 ADD 1

CODEC 196
JAI 180
ASILE 16
FRONT 31

I/A-PUNKTI MÄRKUS

Saatja: Nõukogu peasekretariaat
Saaja: Alaliste esindajate komitee / nõukogu

Teema: Eelnõu: EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS, millega
muudetakse määrust (EL) 2024/1348 turvalise kolmanda riigi mõiste
kohaldamise osas (**esimene lugemine**)
– Seadusandliku akti vastuvõtmine
= Avaldused

Hispaania taotles järgmise avalduse kandmist nõukogu istungi protokollis

1. Hispaania on pühendunud Euroopa rände- ja varjupaigaleppe rakendamisele. See lepe on ajalooline verstapost ELi tervikliku varjupaiga- ja rändehalduse poliitika- ja õigusraamistiku väljatöötamisel. Määrus (EL) 2024/1348, millega luuakse rahvusvahelise kaitse ühine menetlus (varjupaigamenetluse määrus), on selle õigusraamistiku oluline osa.
2. Hispaania ei toeta varjupaigamenetluse määruse muutmise ettepanekut neljal põhjusel, mis on seotud seadusandlike, õiguslike, välissuhetega seotud ja tegevuslike aspektidega.

3. Esiteks õnnestab määrus leppe terviklikkust. Sellega muudetakse Euroopa rände- ja varjupaigalepet juba enne selle kohaldamise algust 2026. aasta juunis. See muudatus tehakse enne, kui meil on õnnestunud kindlaks teha, kas uus õigusraamistik tervikuna ja eelkõige 2023. aasta lõpus kokku lepitud uued sätted turvalise kolmanda riigi mõiste kohta, mis on juba lisatud varjupaigamenetluse määrusesse, toimivad nõuetekohaselt. Lisaks muudetakse sellega ühte elementi, mis osutus üldise kokkuleppe saavutamisel eriti tundlikuks, nimelt turvalise kolmanda riigi mõistet. Seda ettepanekut ei saa hinnata eraldi, vaid tihedas seoses tagasisaatmismääruse ettepanekuga ja selles ette nähtud tagasisaatmiskeskustega. Hispaania on endiselt kriitiline selliste kolmandates riikides asuvate repatrieerimiskeskuste suhtes.
4. Teiseks tõstatab Hispaania õiguslikke küsimusi seoses sellega, et teksti on lisatud võimalus sõlmida selles valdkonnas mittesiduvaid kokkuleppeid. Sellised kokkulepped ei võimalda tagada kolmandasse riiki üle antavate taotlejate õiguste ja kohustuste järgimist. Ei ole tagatud, et taotlejatele pakutakse kooskõlas liidu ja rahvusvahelise õigusega tõhusat kaitset. Lisaks, kui sellised kokkulepped ei ole siduvad, tekib küsimus, kuidas liikmesriigid ja kolmandad riigid oleksid kohustatud neid järgima. Nähes liidule sõnaselgelt ette võimaluse sõlmida selles valdkonnas kolmandate riikidega mittesiduvaid kokkuleppeid või lepinguid, võtavad kõik liikmesriigid suure vastutuse ja vastuvõetamatu riski. Lisaks kaasneb sellega suur kohtuvaidluste risk, mis tuleneb Euroopa Liidu põhiõiguste hartas ja Euroopa inimõiguste konventsioonis sätestatud tagasi- ja väljasaatmise lubamatuse põhimõtte võimalikest rikkumistest. Õiguslikud riskid hõlmavad ka võimalikku mõju vastutuse kindlaksmääramise normidele. Sellega seoses ei saa välistada, et varjupaiga- ja rändehalduse määruse alusel toimuva liikmesriikidevahelise üleandmise võib peatada, võttes arvesse võimalust, et liikmesriikide kohtud võivad leida, et isikuid ei saa üle anda riikidele, kes on sellised lepingud allkirjastanud.

5. Kolmandaks mõjutab selliste lepingute sõlmimine liidu või teiste liikmesriikide poolt Hispaania naabruses asuvate kolmandate riikidega otseselt Hispaania kahepoolseid suhteid kõnealuste riikidega. Tekstis nähakse ette eelneva teavitamise mehhanism liikmesriikidele, kellel on ühine piir. Selline sõnastus jätkaks aga välja Hispaania peamised naaberriigid, kellega teised liikmesriigid saaksid sõlmida lepinguid ilma Hispaaniat teavitamata ja Hispaaniaga konsulteerimata.
6. Neljandaks on Hispaanial tegevuslikul tasandil tõsiseid kahtlusi selle tulemuslikkuse ja tõhususe suhtes. Asjaolu, et seosekriteerium on valikuline, tekitab küsimusi mehhanismi jätkusuutlikkuse suhtes. Hispaanial on tekkinud küsimus, mis motiveeriks üleantud isikut mitte püüdma liitu tagasi pöörduda, kui tema väljavaated tundmatus kolmandas riigis on piiratud, arvestades perekondlike, sotsiaalsete või majanduslike sidemete puudumist. Lisaks, kui mõned liikmesriigid kohaldaksid seosekriteeriumi ja teised mitte, tooks see kaasa pigem killustatud kui ühtse süsteemi. Sellise meetme tasuvus on samuti küsitav. Minimaalselt objektiivset kulude-tulude analüüsi ei ole tehtud. Sarnaste olemasolevate näidete puhul on aga juba näha olnud nende suuri kulusid ja piiratud tulemusi.
7. Eespool toodud silmas pidades on Hispaania kõnealuse määruse kavandatud kujul vastuvõtmise **VASTU**.

Prantsusmaa taotles järgmise avalduse kandmist nõukogu istungi protokoll

Prantsusmaa hääletab järgmise ettepaneku vastuvõtmise vastu: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EL) 2024/1348 turvalise kolmanda riigi mõiste kohaldamise osas. Kõnealune tekst, milles on muudetud turvalise kolmanda riigi mõiste kohaldamist selles toodud viisil, kujutab endast märkimisväärset tegevuslikku, õiguslikku ja poliitilist ohtu nii liikmesriikidele, kes otsustavad seosekriteeriumi mitte kohaldada, kui ka liikmesriikidele, kes seda ei soovi teha ja *a fortiori* ei saa seda teha.

Jättes seosekriteeriumi kohustusliku nõudena välja ja võimaldades selle asemel sõlmida lepinguid või kokkuleppeid kolmandate riikidega, seab tekst kahtluse alla rände- ja varjupaigaleppe raames saavutatud hapra tasakaalu ning kujutab endast seega ohtu selle rakendamisele:

- see võib kaasa tuua teisese liikumise suurenemise – riski, mida ei olnud võimalik enne seadusandliku läbivaatamise esitamist hinnata, kuna puudub eelnev mõjuhindang;
- see võib takistada liikmesriikidevahelist üleandmist Dublini mehhanismi alusel ja sellest tulenevalt 14. mai 2024. aasta määruse (EL) 2024/1351 (mis käsitleb varjupaiga- ja rändehaldust) alusel;
- see tuleneb eelkõige võimalusest sõlmida „kokkuleppeid“, mis ei ole oma olemuselt siduvad ega anna liikmesriigile kõiki vajalikke tagatise tagamaks, et varjupaigataotlejal on kolmandas riigis, kuhu vastutav liikmesriik kavatses ta tagasi saata, turvalise kolmanda riigi mõiste kohaselt nõutav kaitsetase, eelkõige tegelik juurdepääs sellisele kaitsele.

Lõpetuseks kordab Prantsusmaa, et ta on vastu selliste lepingute või kokkulepete rahastamisele Euroopa Liidu poolt, eelkõige välistegevuse vahenditest.